

Места) въ срѣдното ѹ течение и въ похода си прѣз Родопите посѣтилъ прочутия Дионизовъ храмъ и оракулъ, гдѣто принесълъ жертва на бога по варварски, сирѣчъ тракийски, обичай; когато излѣлъ виното върху жертвения огнь, пламъкътъ избухналъ високо до самия покривъ на храма и дори до небото; споредъ тѣлкуваньето на жрецитѣ това божествено прѣднаменование означавало бѫдѫщите побѣди на царя. Отъ Родопите Александъръ Велики слѣзълъ въ тракийското поле и на десетия день стигналъ къмъ южнитѣ поли на източния Балканъ. Тамъ били се събрали тракийцитѣ съ своитѣ жени, дѣца и стока, заградили планинските проходи и обсадили стрѣмнините съ многобройни бойови колесници, които мислили да спускатъ върху македонската войска, та да ѹ забранятъ да мине Балканъ. Обаче Александъръ Велики разбилъ тракийцитѣ, отъ които 1500 души паднали на бойното поле; тѣхните жени, дѣца и стока били разпратени въ Амфиполъ и други градове на пазаръ за продаванье като военна плячка. (Срав. Droysen, Geschichte Alexanders des Grossen стр. 67.—70.)

Като минжалъ Балканъ, Александъръ Велики нападналъ трибалитѣ и ги прѣслѣдавалъ до рѣка Lyginus,¹⁾ която отстояла три дена путь отъ Дунава. Трибалскиятѣ царь Syrmus, който на врѣме се научилъ за Александровия походъ, избѣгалъ на островъ Peuce въ Дунавската дلتа, където по-рано биль изпратилъ женитѣ и дѣцата на трибалитѣ. Обаче една частъ отъ трибалитѣ побѣгнала отъ Дунава назадъ и се събрала на единъ другъ рѣченъ островъ, който биль напусналъ Александъръ единъ денъ по-рано. Когато се научилъ за това Александъръ веднага се върналъ и разбилъ трибалитѣ, които, разгонени, се скрили въ лесовете до рѣка Lyginus.

Най-сетнѣ Syrmus се покорилъ на Александра, когато този минжалъ Дунава, за да нападне и гетите отвѣдъ тая рѣка, които, разбити, избѣгали въ пустините полета на сѣверъ отъ Дунава — Гетика ὑ ἔρημος.

Когато Александъръ Велики по този начинъ осигурилъ сѣверните граници на държавата и съ силата на побѣдоносното си оръжие усмирилъ одризитѣ и другитѣ тракийци, побѣрзълъ да се върне въ Македония, като оставилъ Зопириона за свой намѣстникъ въ Тракия.

Когато подиръ това Александъръ Велики тръгналъ на извѣстния походъ въ Азия, вървѣли въ редовете на грамадната му войска покрай македонцитѣ и други народи още и чети, набрани измежду илирийци, одризи и трибали. Като прѣводителъ на тракийските копиеносци (*άλιοντισταί*) въ Александровата войска се споменува Ситалкесъ III., безъ съмѣнение князъ отъ одризкия домъ и вѣроятно най-голѣмиятъ синъ на

¹⁾ Споредъ Арияна (*Arrianus, Anabasis, I. 2. 1.*) Александъръ Велики, като минжалъ Балканъ, стигналъ до р. Lyginos, която отстояла отъ р. Istros още три дена путь: *distat ab Istro, si quis Haemum versus proficiscatur, itinere tridui.* — Отъ този пасажъ ясно може да се заключи, че Ариянъ говори за една рѣка, която тече паралелно съ Дунава и отстои отъ него три дена путь. Kanitz, *Dona-Bulgarien III, 130.* слѣд. счита за Lyginus Провадийската рѣка и мисли, че островътъ, на който побѣгнала отъ Дунава назадъ една частъ отъ трибалитѣ и гдѣто тѣ били разбити отъ Александра, ще да е вѣроятно онази ивица земя или истмусъ, която се простира между дветѣ Девненски езера, Девненската рѣка, която ги съединява и единъ рѣкавъ, който образува сѫщата рѣка и че битката станала кѫде сегашното село Гол. Аладжъ. Kiepert, *Formae orbis antiqui, Thracia-Illyricum*, счита за Lyginus р. Росица.